

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/47/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713200714
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3713200714.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, A. P., nar. XX.XX.XXXX a A. P., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, deti rodičov U. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., K. XXXX/X, zamestnanej v G. P., s.r.o. Q. W. a S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XX, okres N., zamestnaného v P. K. W., s.r.o. N., o návrhu matky o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20. februára 2013, č. k. 11P/6/2013-17, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **zrušuje** a vec **vracia** okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20. februára 2013, č. k. 11P/6/2013-17, bolo rozhodnuté tak, že súd mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, sp.zn. 8C/112/2011-27, zo dňa 05.09.2011 v časti o výživnom a to tak, že otcovi zvyšuje výživné na mal. A., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne a na mal. A., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80 eur na sumu 100 eur, u oboch detí od 01.03.2013, ktoré výživné bude zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých, vo zvyšku súd návrh matky zamietla a žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že matka sa svojim návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti. Žiadala zvýšiť výživné na A. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a na mal. A. zo sumy 80 eur na sumu 130 eur mesačne, u oboch od 01.02.2013, dôvodiac, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ktoré sú vekovo staršie, vyspelejšie a matka má s ich výživou vyššie náklady. Otec s návrhom matky nesúhlasil. Uviedol, že nie je v jeho schopnostiach platiť vyššie výživné. Opatrovník odporučil upraviť výživné na základe majetkových pomerov rodičov.

Okresný súd poukázal na to, že vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, opatrovníka, oboznámením sa písomným vyjadrením otca, oboznámením sa obsahom rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 8C/112/2011. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že rodičia detí nie sú manželmi. Ich manželstvo bolo rozvedené na základe rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 8C/112/2011-27, zo dňa 5. septembra 2011. Na čas po rozvode súd schválil dohodu rodičov v tom, že deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. A. 100 eur mesačne a na mal. A. 80 eur mesačne. Ani jeden z rodičov inú vyživovaciu povinnosť nemal. Pri úprave výživného súd v tom čase vychádzal z príjmu matky 400 eur mesačne, z príjmu otca 811 eur mesačne.

Matka maloletých v konaní uviedla, že došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ktoré sú staršie a má s nimi zvýšené náklady. Zmenu pomerov videla najmä u staršieho dieťaťa v tom, že A. je druháčkou

na strednej škole v N., s čím má matka zvýšené náklady so zakupovaním pomôcok do tejto školy. Chodí do dobrovoľného hasičského krúžku, s čím má náklady spojené s cestovaním z N. do K.. Nosí okuliare. A. je žiačkou 4. ročníka ZŠ, aj ona nosí okuliare. S deťmi žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý pracuje s príjmom približne 400 eur mesačne. Za bývanie platia 310 eur, v čom je nájom, voda, plyn, káblová televízia, internet. Uviedla, že otec sa so staršou dcérou vôbec nestretáva, okrem výživného žiadnym iným spôsobom neprispieva. S mladšou dcérou sa stretáva, tejto kúpil v septembri nejaké tričko a retiazku. Matka naďalej pracuje vo firme G. P. I. s.r.o. Q. W., kde podľa potvrdenia zamestnávateľa dosahuje príjem vo výške 405 eur mesačne. Naďalej inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec v súčasnej dobe naďalej pracuje vo firme K. P. s príjmom 822,63 eur mesačne. Okrem detí inú vyživovaciu povinnosť nemá, i keď v súčasnej dobe je ženatý. Jeho manželka má dve deti a podľa tvrdenia otca čakajú narodenie dieťaťa. V súčasnej dobe žije so svojou ženou a jej deťmi v trojizbovom byte, ktorý patril jeho terajšej manželke. Za bývanie platia 140 eur mesačne, v čom je voda, kúrenie, nájom. Platí si životnú poisťku, internet a hypotéku. Má staršie auto. Uviedol, že je pravdou, že so staršou dcérou sa nestretáva, avšak je to z toho dôvodu, že to nechce dcéra. S A. sa pravidelne stretáva. Okrem výživného staršej dcére nič nekúpil. A. kúpil nejaké veci, na minulé Vianoce jej kúpil bundu. Je nemajetný.

Okresný súd poukázal na znenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k čiastočnej zmene pomerov na strane maloletých detí. Tieto sú vekovo staršie, vyspelejšie a nepochybne má matka vyššie náklady spojené s ich výživou. Obe deti nosia okuliare. Staršia je študentkou druhého ročníka strednej školy a nepochybne s týmto sa zvýšili náklady spojené s výživou detí. Naposledy bolo výživné upravované v septembri 2011. V súčasnej dobe obaja rodičia inú vyživovaciu povinnosť okrem týchto detí nemajú. To, že otec žije so ženou, ktorá má vo svojej starostlivosti dve deti, neznamená, že mu pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti, nakoľko matka týchto detí poberá na tieto deti 220 eur výživné. Na základe týchto skutočností potom súd upravil výživné tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku s tým, že na A. zvýšil otcovi výživné o 30 eur mesačne a na A. o 20 eur mesačne, u obidvoch od 01.03.2013, nakoľko táto čiastka je adekvátna k zvýšeným potrebám detí. Na základe vyššie uvedených skutočností okresný súd návrh matky ako neopodstatnený vo výšku zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec. V odvolaní uviedol že nesúhlasí so zvýšením výživného podľa rozsudku okresného súdu. Podľa jeho názoru okresný súd nebral do úvahy, že je ženatý, s manželkou očakávajú narodenie dieťaťa a že sa stará aj o manželkine ďalšie dve deti. V súvislosti s očakávaným narodením dieťaťa odložili v decembri 300 eur na kočík. Nesúhlasil so záverom okresného súdu, podľa ktorého priateľ matky zarába 400 eur mesačne, nakoľko zarába 600 eur mesačne, čo potvrdila aj matka a diktoval to aj sudca do zápisnice. Otec tiež uviedol, že jeho rodina žije z 50 eur dva týždne. Podľa jeho názoru doterajšie výživné zodpovedá jeho finančnej situácii.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrili kolízny opatrovník a matka.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že predchádzajúce rozhodnutie o výživnom pochádza zo septembra 2011, kedy maloletá A. nastúpila na strednú školu. V tom čase matka nevedela predložiť výšku nákladov v súvislosti s týmto štúdiom. Matka prispieva ročne na stužkovú maloletej po 50 eur ročne, zakúpila jej pracovný odev a obuv, prispieva na učebné pomôcky. Maloletá dochádza na praktické vyučovanie do N. D., pričom matka hradí cestovné a výdavky spojené s akciami, organizovanými školou. Maloletá tiež navštevuje hasičský krúžok, s ktorou skutočnosťou sú spojené ďalšie výdavky. Maloletá A. navštevuje štvrtý ročník základnej školy, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje školský klub, kde sa zvýšili poplatky. Maloletá na základe výsledkov lekárskeho prehliadok užíva vitamínový preparát, ktorý hradí matka v plnej výške. Preto navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

Matka vo vyjadrení uviedla, že tvrdenia otca v odvolaní považuje za účelové. Hoci si otec založil novú rodinu, jeho povinnosťou nie je starať sa o cudzie deti. Matka poukázala na to, že staršej dcére zakúpila na začiatku roka kozmetický odev za 50 eur, každý štvrtrok platí príspevok 7 eur na kozmetiku. Dcéra absolvovala kurz masáže, za ktorý matka zaplatila 20 eur. Dcéra chodí na prax do N. D. 8-krát mesačne, matka jej prispieva mesačne na cestovné a obedy po 1,20 eur. Mesačne jej platí paušál 15 eur za telefón

a 20 eur na probiotiká a lieky kvôli jej zdravotnému stavu. Mladšia dcéra navštevuje 4. ročník základnej školy. Okrem výdavkov v návrhu jej matka platí 20 eur ročne na ZRPŠ, 12 eur zaplatila za zošity a 12 eur za pracovné listy z angličtiny. Dobíja jej kredit na telefón za 7 eur mesačne. Matka poukázala na to, že jej reálny príjem je 340 - 350 eur mesačne. Rozsudok okresného súdu považuje za vecne správny, a preto ho navrhla potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť z týchto dôvodov:

Ako vyplýva z podaného odvolania, otec odôvodnil jeho podanie tým, že okresný súd pri posudzovaní návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté sa nedostatočne vypořiadal s okolnosťami, podstatnými pre určenie, či došlo k zmene pomerov účastníkov, odôvodňujúcich zvýšenie výživného.

V danom prípade odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že matka sa svojim návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletým, pričom naposledy bola vyživovacia povinnosť otca bola právoplatne upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2011, č. k. 8P/112/2011-77, v rámci súdom schválenej rodičovskej dohody. Na základe návrhu matky bolo teda úlohou okresného súdu posúdiť, či od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým došlo v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine k takej podstatnej zmene pomerov trvalejšieho charakteru, ktorá zmena by odôvodňovala aj zmenu rozhodnutia o jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. V zmysle uvedeného ustanovenia nebolo úlohou okresného súdu nanovo posudzovať vyživovaciu povinnosť otca voči maloletým a tým prakticky revidovať predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom, ktorá revízia je podľa ustálenej súdnej praxe neprípustná.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na závere o zmene pomerov na strane maloletých oproti dobe predchádzajúcej úpravy výživného. Vychádzal z toho, že maloleté sú vekovo staršie.

Na základe obsahu odôvodnenia rozsudku okresného súdu odvolací súd konštatuje, že v odôvodnení rozsudku absentuje akékoľvek porovnanie konkrétnych súčasných výdavkov na maloleté s konkrétnymi výdavkami na maloleté v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Preto záver okresného súdu, podľa ktorého maloleté sú vekovo staršie, vyspelejšie a nepochybne má matka vyššie náklady spojené s ich výživou, nemá žiadnu oporu v konkrétnych skutkových zisteniach okresného súdu. V dôsledku toho je podľa názoru odvolacieho súdu uvedený záver okresného súdu v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. nepreskúmateľný z hľadiska, či ide o takú podstatnú zmenu pomerov v zmysle § 71 ods. 1 Zákona o rodine, ktorá objektívne odôvodňuje zvýšenie výživného v rozsahu, určenom okresným súdom vo výroku rozsudku.

Pozornosti odvolacieho súdu tiež neušlo, že okresný súd v rámci vykonaného dokazovania oboznámil len predchádzajúci rozsudok o výživnom, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave práv a povinností k maloletým. Odôvodnenie uvedeného rozsudku však obsahuje len údaj o vtedajších príjmoch rodičov. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že uvedený oboznámený rozsudok, ako dôkaz, neposkytuje podklady, na základe ktorých by v prejednávanej veci bolo vôbec objektívne možné v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine vykonať porovnanie predchádzajúcich pomerov účastníkov s ich súčasnými.

S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu nespĺňa zákonné kritériá, uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., ktorá vada má za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. V súvislosti s týmto záverom odvolací súd poukazuje na ustálenú súdu prax, podľa ktorej konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako

súd v ich veci vyložil a aplikoval procesné príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil rozsudok okresného súdu a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu na ďalšie konanie tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu doplniť dokazovanie podľa § 120 ods. 2 O.s.p. za účelom úplného objasnenia konkrétnych zmien v pomeroch účastníkom, ktoré zistenia sú nevyhnutným skutkovým podkladom pre právne posúdenie, či prípadné zistené zmeny sú podstatného a trvalého charakteru, podmieňujúce zmenu výživného v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Nevyhnutným predpokladom správneho doplnenia dokazovania bude zabezpečenie spisu, súvisiaceho s predchádzajúcim rozhodovaním o výživnom. Úlohou okresného súdu bude oboznámiť sa aj výdavkami rodičov a dôvodmi týchto výdavkov pre potreby posúdenia zmeny pomerov účastníkov oproti predchádzajúcemu obdobiu a posúdenia ich nevyhnutnosti v zmysle § 62 ods. 4 druhá veta Zákona o rodine. Z hľadiska právneho posúdenia bude nevyhnutné vyporiadať sa aj so skutočnosťou na strane otca, podľa ktorej otec uzavrel manželstvo, v dôsledku čoho mu zrejme vznikla vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi podľa § 71 Zákona o rodine. Okresný súd sa bude musieť riadne vyporiadať aj s poukazom otca na starostlivosť o deti jeho manželky vzhľadom na ustanovenie § 30 ods. 2 Zákona o rodine. Až na základe dôsledného objasnenia konkrétnych pomerov účastníkov bude možné zistené zmeny vyhodnotiť z hľadiska ustanovenia § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a rozhodnúť o návrhu matky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .